

92 SO 2:23

ADVOKAT
 Velija H. Murić
 Bijelo Polje
 Apuceno 13.09.94

- 2 -

vanje prava čoveka, nepovredivost vlasništva, očuvanje
 i čovekove okoline, vladavina prava zasnovanog
 na zakonskim normama i demokratsko višestranačko uređenje

I. OSNOVNE ODREDBE

USTAV

Član 1.

Republika Sandžak je demokratska i socijalna država u kojoj vlast proizlazi iz naroda i pripada narodu kao zajednici ravnopravnih i slobodnih državljana.

Narod ostvaruje vlast izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem.

Član 2.

Republika Sandžak je suverena država.

Suverenitet Republike Sandžak je neotuđiv, neodeljiv i neprenosiv.

Suverenitet Republike Sandžak prostire se na njenoj cijeloj teritoriji, kao i na vazдушnim prostorom iznad te teritorije.

Teritoriju Republike Sandžak čine teritorije sljedećih općina: Novi Pazar, Sjenica, Tutin, Prijepolje, Nova Varoš, Priboj, Pljevlja, Bijelo Polje, Rožaje, Berane, Blagaj i Andrijevica.

Član 3.

Republika Sandžak može se udruživati sa drugim državama, zadržavajući suvereno pravo da odlučuje o obimu i vrsti prenesenih prava na zajednicu.

Član 4.

Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost, verska ravnopravnost, miroljubivost, socijalna pravda, pošto

- 2 -

vanje prava čoveka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovekove okoline, vladavina prava zasnovanog na moralnim normama i demokratsko višestranačko uređenje, najviše su vrednosti ustavnog poretka Republike Sandžak.

Član 5.

U Republici Sandžak državna vlast je organizovana na principu podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu, i sudsku.

Član 6.

Ustav Republike Sandžak je najviši pravni akt zemlje.

Svi zakoni moraju biti u skladu sa Ustavom, a svi drugi pravni akti moraju biti u skladu sa Ustavom i zakonom.

Svako je dužan pridržavati se Ustava i Zakona i poštovati pravni poredak Republike Sandžak.

Član 7.

Slobodno je osnivanje političkih stranaka.
Nije dopušten rad političke stranke koja svojim programom i delovanjem nasilnim putem ugrožava ustavni poredak, propagira nejednakost i diskriminaciju građana i deluje na promeni demokratske vlasti nasilnim sredstvima.

Član 8.

Republika Sandžak je demilitarizovana zemlja.
U miru Republika Sandžak ima samo policiju, radi održavanja poretka i jedinice i ustanove vojske radi obuke građana za odbranu od agresije.

Organizacija odbrane reguliše se zakonom.

Član 9.

Državljanstvo Republike Sandžak, njihovo sticanje i prestanak uređuju se zakonom.

Državljanin Republike Sandžak ne može biti proganjan, ne može mu se oduzeti državljanstvo i ne može biti izručen drugoj državi.

Sva lica koja su se, pod bilo kojim okolnostima, iselila iz Sandžaka poslije 1912. godine imaju pravo da se vrate u Republiku Sandžak i samim činom povratka stiču njeno državljanstvo.

Član 10.

Republika Sandžak ima svoj grb, zastavu i himnu.

Grb Republike Sandžak je —

Zastava Republike Sandžak je —

Himna Republike Sandžak je —

Opis grba, zastave i tekst himne uređuje se zakonom.

Član 11.

U Republici Sandžak u ravnopravnoj službenoj upotrebi su bosanski jezik i latinično pismo i srpski jezik i ćirilično pismo.

Član 12.

Glavni grad Republike Sandžak je Novi Pazar (ili Bijelo Polje).

II. OSNOVNE SLOBODE I PRAVA ČOVEKA I GRAĐANINA

1. Zajedničke odredbe

Član 13.

Gradjani Republike Sandžak imaju sva prava i slobode, nezavisno od njihove nacije, rase, pola, jezika, ve

re, političkog ubedjenja, socijalnog porekla, i... e,
obrazovanja, društvenog položaja i drugih obeležja.

Svi su pred zakonom jednaki.

Član 14.

U Republici Sandžak ravnopravno žive Muslimani,
Srbi, Ornogorci, Albanci i drugi narodi.

Pripadnicima svih naroda garantuje se sloboda iz-
ražavanja nacionalne pripadnosti, služenje svojim jezikom
i pismom i kulturna autonomija.

Član 15.

Slobode i prava mogu se ograničiti samo u slučaju
rata ili ratne opasnosti, kao i u slučaju prirodnih nepo-
goda većeg obima.

O ograničenju prava i sloboda odlučuje stranački
parlament, a ako se on ne može sastati, Predsednik Repu-
blike.

Mera ograničenja sloboda i prava ne može se raz-
ličito primijeniti, obzirom na rasu, naciju, pol, jezik,
veru, socijalno poreklo i druga obeležja.

Ni u slučaju neposredne opasnosti za opstanak Dr-
žave ne može se ograničiti primena ovog Ustava o pravu na
život, zabrani mučenja, surovog ili ponižavajućeg postupa-
nja ili kažnjavanja, o pravnoj odredjenosti krivičnih de-
la i kazni, kao i o slobodi misli, savesti i veroispoves-
ti.

Član 16.

Zajamčeno je pravo na žalbu protiv pojedinačnih
pravnih akata donijetih u prvostepenom postupku pred su-
dom ili drugim organom.

Pravo na žalbu može se, izuzetno, zakonom (isključiti
ti ako je obezbedjena druga pravna zaštita.

Svako košt je optužen za krivično delo ima pra-

- 7 -

- da se brani neposredno na svom jeziku;
- da angažuje branioca i da sa njim nesmetano kontaktira u toku čitavog postupka;
- da mu se sudi u prisustvu, osim ako je nedostižan organima.

Okrivljeni se ne može prisiljavati da prizna dje-
lo.

Takovo priznanje nema dokaznu vrijednost.

Član 28.

Samo za najteža krivična djela može se propisati, uz kaznu, određena mera ograničenja nekih prava.

Član 29.

Za krivično djelo može biti osudjen učinilac samo ako je bilo predviđeno u momentu izvršenja djela, a kasnije samo ako je povoljnije za okrivljenog.

Zabranjeno je preinačenje presude ili drugog akta na štetu žalioca.

Član 30.

Garantuje se sloboda nastanjanja, kretanja, ulaska i izlaska iz Republike Sandžak.

Ovo se pravo izuzetno može ograničiti zakonom radi zaštite zdravlja ljudi. (BEZBJEDNOSTI).

Član 31.

Strani državljani i lice bez državljanstva mogu dobiti utočište u Republici Sandžak, osim ako se gone za nepolitička krivična djela.

Stranac koji se zakonito nalazi na teritoriju Republike Sandžak ne može biti izručen, osim ako treba izvršiti odluku donijetu u skladu sa međunarodnim pravom.

Član 32.

Stan je nepovrediv.

Samo na bazi sudskog rešenja može se izvršiti pre-
tres stana, uz prisustvo stanara i dva svedoka.

Izuzetno, kada treba lišiti slobode osudjeno li-
ce, uhvatiti učinioca krivičnog djela ili otkloniti o-
pasnost po ljude i imovinu većeg obima, policija može ući
u stan bez uslova iz prethodnog stava. (

Član 33.

Svakom građaninu se garantuje poštovanje i prav-
na zaštita njegovog ličnog i porodičnog života, dostojan-
stva, časti i ugleda, i PRIVATNOSTI.

Član 34.

Zajamčeno je i nepovredivo pravo dopisivanja i
drugog oblika opštenja.

Tajnost dopisivanja i opštenja je zajamčena ovim
Ustavom i ono se može ograničiti samo pod uslovima utv-
rdjenim zakonom radi zaštite Republike.

Član 35.

Svakom je zajamčena zaštita ličnih podataka.

U slučaju upotrebe ličnih podataka bez odobrenja,
vlasnik ima pravo na adekvatnu odštetu.

Član 36.

Zajamčena je sloboda mišljenja i pravo na izno-
šenje misli.

Sloboda izražavanja misli obuhvata slobodu štam-
pe i drugih oblika saopštavanja misli, slobodu govora i
javnog nastupa, kao i slobodu osnivanja ustanova za jav-
no informisanje.

Zabranjena je cenzura.

Novinari imaju pravo pristupa svakoj informaciji. Svako ima pravo na demanti.

Onaj kome je nanijeta bilo kakva šteta objavlji - vanjem netačne informacije ima pravo na adekvatnu odšte - tu.

Član 37.

Svako pozivanje ili podsticanje na rat, na upotrebu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili versku mržnju, je nemoralno i kažnjivo po zakonu.

Član 38.

Zajamčena je sloboda savesti i veroispovesti i slobodno javno izražavanje vera.

Sve verske zajednice su izjednačene pred zakonom.

Verske zajednice slobodne su, u skladu sa zakonom, javno obavljati verske obrede, osnivati škole, univerzitete, socijalne, dobrotvorne i druge ustanove i njima upravljati.

Država pomaže, štiti i materijalno doprinosi radu verskih zajednica.

Član 39.

Gradjani imaju pravo zbora, dogovora i mirnog protesta.

Član 40.

Gradjani imaju pravo na slobodno udruživanje u cilju zaštite njihovih interesa ili zauzimanja za socijalna, privredna, politička, nacionalna, kulturna ili druga uverenja. U tu svrhu gradjani mogu osnivati sindikat i udruženja.

Član 41.

Svaki građanin Republike Sandžak ima pravo, ima pravo, pod jednakim uslovima, učestvovati u obavljanju javnih poslova i biti primljen u javnu službu.

Član 42.

Biračko pravo, opšte i jednako, imaju svi državljani Republike Sandžak s navršenih 18 godina života.

Biračko pravo ostvaruje se na neposrednim izborima tajnim glasanjem.

Član 43.

Svaki građanin ima pravo da šalje predstavke i pritužbe i da daje predloge državnim organima i da od njih dobije odgovor.

Član 44.

Obrana zemlje je pravo i dužnost svakog građanina, koji je za nju sposoban.

Svako je dužan da se obučava za odbranu prema svojim sposobnostima, a onima čija se verska ubedjenja protive upotrebi oružja dužni su obučavati se na drugi način.

3. Privredna, socijalna i kulturna prava

Član 45.

Zajamčeno je pravo vlasništva.

Ne može biti razlike u vrsti vlasništva.

Vlasništvo obavezuje.

Nosilac vlasničkog prava i njegovi korisnici dužni su doprinositi opštem dobru.

Strano lice može sticati pravo vlasništva pod istim uslovima kao i državljani Republike Sandžak.

- 11 -

Zajamčeno je pravo nasljedjivanja.

Član 46.

Preduzetništvo i slobodno delovanje tržišta predstavljaju osnovu privrednog sistema Republike Sandžak.

Država garantuje svim preduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu.

Monopolsko delovanje je protivustavno.

Republika, svojim merama, podstiče privredni razvoj i socijalno blagostanje građana i brine se za privredni razvitak svih svojih krajeva.

Prava stečena ulaganjem kapitala ne mogu se umanjiti zakonom niti drugim pravnim aktom.

Stranom ulagaču garantuje se slobodno iznošenje dobiti i uloženog kapitala.

Član 47.

Kad je to od opšteg interesa, vlasništvo se može oduzeti ili ograničiti uz tržišnu naknadu.

Član 48.

Svako je dužan učestvovati u podmirivanju javnih troškova u skladu sa svim privrednim mogućnostima.

Privredni sistem se zasniva na načelu jednakosti i pravičnosti.

Protivustavno je progresivno oporezivanje.

Član 49.

Vode, vazdušni prostor, rudno blago i drugo bogatstvo, zemljište, šume, biljni i životinjski svijet, drugi dijelovi prirode, nekretnine i stvari od posebnog kulturnog, istorijskog, privrednog i ekološkog značenja, za koje je zakonom određeno da su od interesa za Republiku, imaju poseban pravni tretman.

- 12 -

Zakonom se odredjuje način raspolaganja dobrima od interesa za Republiku.

Član 50.

Narodna banka Sandžaka je Centralna banka Republike.

Narodna banka Sandžaka odgovorna je, u okviru svojih prava i dužnosti, za stabilnost valute i za opštu likvidnost plaćanja u zemlji i prema inostranstvu.

Dobit ostvarena poslovanjem Narodne banke Sandžaka je prihod državnog budžetu.

O Narodnoj banci Sandžaka donosi se zakon.

Član 51.

Svako ima pravo na rad i slobodu rada.

Svako je slobodan u izboru poziva i zaposlenja i svakome je, po jednakim uslovima, dostupno svako radno mesto.

Član 52.

Svaki uposleni ima pravo na zaradu.

Najduže radno vrijeme odredjuje se zakonom.

Svaki zaposleni ima pravo na dnevni i nedeljni odmor.

Godišnji odmor je plaćen, i njega se korisnik ne može odreći.

Član 53.

Pravo zaposlenih lica i članova njihovih porodica na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje, pravo u vezi sa porođajem, materinstvom i negom dece, regulišu se zakonom.

- 13 -

Član 54.

Bolesnim, nemoćnim, nezaposlenim i nezbrinutim licima Republika pruža pomoć, za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Posebnu zaštitu i pomoć za uključivanje u društveni život uživaju invalidna lica.

Ne može se zabraniti ili opteretiti dadžbinama humanitarna pomoć iz inostranstva.

Član 55.

Svakom građaninu obezbeđuje se pravo na zdravstvenu zaštitu.

Član 56.

Radi zaštite privrednih i socijalnih prava, zaposleni imaju pravo da osnuju sindikat i da u njemu slobodno deluju.

Sindikati se mogu udruživati u međunarodne sindikate.

U oružanim snagama i državnim organima delovanje sindikata se može ograničiti zakonom.

Član 57.

Zagarantovano je pravo na štrajk.

Učesnici štrajka ne mogu praviti štetu ili ugrožavati javni poredak.

O štrajku se donosi zakon.

Član 58.

Porodica je osnovna ćeliја društva i kao takva od posebnom je zaštitom države.

Pravni odnosi u braku, vanbračnoј zajednici i porodici regulištu se zakonom.

- 14 -

Član 59.

Država štiti materinstvo, decu i omladinu, i stvara socijalne, kulturne, vaspitne, materijalne i druge uslove kojim se podstiče ostvarenje prava na dostojan život.

Član 60.

Roditelji su dužni vaspitavati, izdržavati i školovati decu i imaju pravo na slobodu da samostalno odlučuju o njihovom vaspitanju.

Roditelji su dužni obozgoditi deci skladan razvoj njihove ličnosti.

Telesno i duševno oštećeno i socijalno zapušteno dete ima pravo na negu, vaspitanje i izdržavanje na teret države.

Član 61.

Deca su dužna da se brinu i uzdržavaju nemoćne roditelje, da ih poštuju i uvažavaju.

Član 62.

Dužnost je svih da štite decu, starce i nemoćna lica.

Deca ne mogu biti primljena na rad prije određene dobi, predviđenog zakonom, niti se mogu prisiljavati ni primati na posao koji bi mogao štetno delovati na njihov razvoj.

Omladine, majke i invalidna lica imaju pravo na posebnu zaštitu na radu.

Član 63.

Osnovno školovanje je obavezno i besplatno. Svakome je dostupno, pod jednakim uslovima, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje.

- 15 -

Član 64.

Pod uslovima utvrđenim u zakonu, građani mogu osnivati privatne škole i univerzitete.

Član 65.

Zagarantovana je sloboda naučnog, kulturnog i umetničkog stvaralaštva.

Republika podstiče i pomaže razvitak nauke, kulture i umetnosti.

Republika štiti naučna, kulturna i umetnička dobra, kao duhovne vrijednosti.

Zagarantovana su moralna i materijalna prava koja proističu iz naučnog, kulturnog, umetničkog, intelektualnog i drugog stvaralaštva.

Republika podstiče i pomaže razvoj fizičke kulture i sporta.

Član 66.

Svako ima pravo na zdrav život.

Građani, država, javna i privredna tijela i udruženja građana, dužni su, u okviru svojih ovlaštenja i delatnosti posebnu ^{PAŽNJU} zaštitu posvetiti očuvanju i zaštiti zdravlja ljudi, prirode i životne sredine.

III. ORGANIZACIJA DRŽAVNE VLASTI

1. Sandžački parlament

Član 67.

Sandžački parlament je predstavničko tijelo građana i nosilac zakonodavne vlasti u Republici Sandžak.

Sandžački parlament je jednodom.

Član 68.

Poslanici u sandžački parlament biraju se na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, neposredno, tajnim glasanjem, jedan na 10.000 stanovnika.

O načinu izbora poslanika u sandžački parlament donosi se zakon.

Član 69.

Poslanici u sandžačkom parlamentu imaju imunitet.

Poslanik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje ili glasanje u parlamentu.

Član 70.

Poslanik ne može biti pritvoren niti se protiv njega može pokrenuti krivični postupak bez odobrenja parlamenta.

Poslanik može biti pritvoren, bez odobrenja parlamenta, samo ako je zatečen u vršenju krivičnog djela za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od pet godina.

U takvom slučaju izvještava se predsjednik Parlamenta.

Ako parlament nije na okupu, odobrenje da se pokrene postupak protiv poslanika ili da se on liši slobode, daje mandatno-imunitetska komisija, koja svoju odluku iznosi na prvu sednicu parlamenta radi potvrde.

Član 71.

Mandat poslanika parlamenta traje četiri godine i po isteku mogu biti ponovno birani.

Mandat parlamenta može se produžiti samo u slučaju rata.

Član 72.

Parlamanat može sebe raspustiti dvotrećinskom većinom glasova.

Predsednik Republike može raspustiti parlamanat u skladu sa zakonom.

Član 73.

Sandžački parlamanat redovno zasijeda dva puta godišnje, a vanredno na zahtev predsednika Republike, Vlade i odlukom ili na zahtev većine poslanika.

Sandžački parlamanat ima predsednika i jednog ili više podpredsednika.

Unutrašnja organizacija i način rada parlamenta regulišu se Poslovníkom o radu, koji se donosi većinom glasova.

Član 74. ✓

Sandžački parlamanat:

- odlučuje o donošenju i promeni Ustava;
- donosi zakone;
- donosi državni budžet;
- odlučuje o ratu i miru;
- odlučuje o promeni granica Republike;
- odlučuje o udruženju sa drugom državom;
- raspisuje referendum;
- bira i razrešava predsednika Republike;
- bira i razrešava predsednika i članove Vlade;
- obavlja druge izbore, imenovanja i razrešenja u skladu s Ustavom i zakonom;
- vrši nadzor nad radom Vlade i drugih organa koji njemu odgovaraju; i
- obavlja druge poslove u skladu s Ustavom.

Sanđžacki parlament može raspisati referendum o nekom pitanju. Na referendumu se odlučuje većinom glasova svih koji su glasali, pod uslovom da je glasalo više od polovine birača. Odluka donesena na referendumu je obavezna. O referendumu se donosi zakon.

Član 79.

Poslanik ima pravo da vladi ili pojedinih ministarstava postavlja pitanja i traži odgovor.

Član 78.

Svaki poslanik ima pravo da predlaže donošenje zakona, a ako parlament prihvati njegov predlog, može predložiti i tekst zakona o kome se izjašnjava vlada.

Član 77.

Sednice sanđžackog parlamenta su javne. Kada se raspravlja o pitanjima iz oblasti odbrane zemlje, javnost se može isključiti.

Član 76.

Sanđžacki parlament odlučuje većinom glasova svih poslanika, ukoliko nije predviđeno da se određeno pitanje odlučuje dvotrećinskom većinom. Zakone kojima se uređuju nacionalna prava i odluke o izboru i razrešenju predsjednika Republike parlament donosi dvotrećinskom većinom glasova.

Član 75.

Član 80.

Ako sandžački parlamenat iz bilo kojih razloga ne donese zakon ili drugi akt, čije donošenje se ne može odlagati, predsednik Republike, na predlog Vlade može donijeti uredbu sa zakonskom snagom kojim se taj zakon ili akt donosi, ali samo za godinu dana.

Ukoliko sandžački parlamenat ni u roku od godinu dana ne usvoji zakon ili drugi akt, uredba sa zakonskom snagom Predsednika Republike prestaje da važi.

Član 81.

Zakoni stupaju na snagu kada ih Ukazom proglasi Predsednik Republike.

Prije stupanja na snagu zakoni se objavljuju u službenom glasilu.

Zakoni stupaju na snagu osam dana po objavljivanju u službenom glasilu.

Zakon ne može imati povratno dejstvo, osim ako je to izričito zakonom predviđeno.

Član 82.

Državni prihodi i rashodi utvrđuju se u budžetu.

U zakonu, čija primena zahteva finansijska sredstva, moraju se predvideti njihovi izvori.

Član 83.

Sandžački parlamenat ima stalna i povremena tijela, čija nadležnost i organizacija se utvrđuju aktom o njihovom formiranju.

2. Predsednik Republike

Član 84.

Predsednik Republike je šef države.

Predsednik Republike zastupa Republiku u zemlji i

- 20 -

inostranstvu, brine se o poštovanju Ustava, osigurava jedinstvo i teritorijalnu celokupnost Republike i redovno funkcionisanje državne vlasti.

Član 85.

Predsednika Republike bira sandžački parlament na predlog političkih partija.

Predsednik Republike bira se na period od pet godina i ne može biti bāran na ovu funkciju više od dva puta.

Predsednik Republike bira se dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika.

Ako nijedan kandidat ne dobije potrebnu većinu, glasanje se ponavlja sa dva kandidata koji su u prvom krugu dobili najviše glasova.

Ako se ni u drugom krugu ne izabere Predsednik Republike, moraju se predložiti drugi kandidati.

Izbor Predsednika Republike vrši se prije isteka mandata 60 do 30 dana.

Prije stupanja na dužnost Predsednik Republike da je zakletvu pred sandžačkim parlamentom.

Pitanje izbora i razrešenja Predsednika Republike uredjuje se zakonom.

Član 86.

U slučaju smrti, ostavke ili druge sprečenosti Predsednika Republike, da obavlja funkciju, zamenjuje ga predsednik sandžačkog parlamenta, ali najduže za 60 dana, u kom roku se mora izabrati novi Predsednik.

Član 87.

Predsednik Republike, pored nadležnosti utvrdjene ovim Ustavom, obavlja:

- predlaže mandatara Vlade;

- daje pomilovanja;

- dodeljuje odlikovanja i priznanja;
- vrhovni je komandat oružanih snaga Republike;
- imenuje ambasadore i druge diplomatske predstavnike u inostranstvu;
- prima akreditivne stranih i diplomatskih predstavnika;
- obavlja i druge poslove utvrđene Ustavom i zakonom.

Član 88. ✓

U slučaju rata, vanrednog stanja ili neposredne ratne opasnosti, Predsednik Republike donosi uredbе sa zakonskom snagom.

Po isteku rata, vanrednog stanja ili neposredne ratne opasnosti, Predsednik podnosi na potvrdu Parlamentu uredbе koje je donio.

Član 89. ✓

Predsednik Republike može sazvati sednicu Vlade, utvrditi dnevni red i njome predsedavati.

Član 90.

Predsednik Republike jednom godišnje, podnosi izveštaj o stanju u Republici sandžackom parlamentu.

3. Vlada Republike Sandžak

Član 91.

Vlada Republike Sandžak obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom.

Član 92. ✓

Vladu Republike Sandžak čine Predsednik, predstavnici i ministri.

Predsednik Vlade predlaže Predsednik Republike, a dva Parlament, a članove Vlade predlaže Predsednik Vlade, a dva Parlament.

Član 93.

Predsednik Republike može uskratiti poverenje predsedniku Vlade, a Predsednik Vlade može uskratiti poverenje članu Vlade. Parlament je dužan da razliješi onoga kome je uskraćeno poverenje.

Ako Parlament izgleda nepoverenje Vlada ili ne može biti predložen novi član.

Član 94.

Unutrašnja organizacija Vlade, način odlučivanja, organizacija ministarstva i službi regulišu se zakonom i Poslovnikom o radu Vlade. Članovi Vlade uzivaju imunitet kao poslanici.

Član 95.

Vlada donosi uredba, odluke, naredbe, uputstva i senja, predlaže zakone i državni budžet, provodi zakone i druge propise koje donosi Parlament.

Član 96.

Vlada je odgovorna za svoj rad Parlamentu i Predsedniku Republike. Za odluke koje donosi Vlada, svi članovi Vlade su odgovorni, a za odluke ministarstva pojedinačno su odgovorni resorni ministri.

Član 97.

Organizacija i rad državne uprave uređuje se zakonom.

- 23 -

4. Sudska vlast

Član 98.

Sudsku vlast obavljaju sudovi.
Sudska vlast je samostalna i nezavisna.
Sudovi sude na osnovi Ustava i zakona.

Član 99.

Vrhovni sud Republike Sandžak obezbeđuje jedinstvenu primenu zakona i ravnopravnost građana.
Ustanovljenje, nadležnost, sastav i organizacija sudova i postupak pred njima uređuju se zakonom.

Član 100.

Državno tužilaštvo, njihova organizacija i nadležnost utvrđuju se zakonom.

Član 101.

Sudske rasprave su javne, a presude se izriču u ime Republike Sandžak.

Član 102.

U sudjenju učestvuju sudije i sudije porotnici.

Član 103.

Sudije i sudije porotnici ne mogu biti pozvani na odgovornost za mišljenje dato u postupku donošenja sudske odluke.

Sudije uživaju imunitet kao poslanici Parlamenta.

Član 104.

Sudija se bira na sudijsku funkciju bez ograničenja vremena.

Predsednik suda se bira na funkciju predsednika na četiri godine i poslije isteka ovoga roka može biti ponovno biran.

Po isteku mandata ili razrešenju predsednika suda on i dalje zadržava funkciju sudije.

Član 105.

Sudije i predsednik suda mogu biti razrešeni dužnosti pod uslovima i na način propisan zakonom.

Član 106.

Sudije i bira i razrešava Parlament.

Državnog tužioca imenuje Parlament na predlog Predsednika Republike, a sve niže državne tužioce imenuje državni tužilac Republike.

IV. ZAŠTITA USTAVNOSTI I ZAKONITOSTI

Član 107.

Svi organi i tijela u Republici Sandžak su dužni da rade u skladu sa Ustavom i zakonom.

Svi organi i nosioci javnih ovlašćenja dužni su da poštuju moralne norme u vršenju javnih poslova.

Pravni akt nosioca javne funkcije može biti ukinut ako se utvrdi postojanje loše namere kod njegovog nosioca.

Član 108.

Ocenu ustavnosti zakona i drugih akata vrši Vrhovni sud Republike Sandžak na opštoj sednici svih sudija, na način i po postupku predviđenom zakonom.

Član 109.

Vrhovni sud Sandžaka će ukinuti zakon ako utvrdi da nije u skladu sa Ustavom.

Vrhovni sud Sandžaka će ukinuti ili poništiti drugi propis ako nije u skladu sa Ustavom ili zakonom. Inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti može dati svaki građanin ili organ.

V. LOKALNA SAMOUPRAVA

Član 110.

Gradjanima je zagantovano vodjenje poslova lokalne samouprave.

Pravo na lokalnu samoupravu obuhvata pravo odlučivanja o potrebama i interesima gradjana lokalnog značaja, a posebno o uređivanju prostora i urbanističkom planiranju, o uređivanju naselja i stanovanja, o komunalnim djelatnostima, o socijalnoj zaštiti, kulturi fizičkoj kulturi i sportu i zaštiti i unapredjenju čovekove sredine.

O lokalnoj samoupravi donosi se zakon.

Član 111.

Jedinice lokalne samouprave su opštine.

Njihovo područje utvrdjuje se zakonom, po pribavljenom mišljenju stanovnika na tom području.

Organizacija i delokrug tijela opštine utvrdjuje se njenim statutom koji je u skladu sa Ustavom i zakonom.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 112.

Do izbora Sandžačkog parlamenta po odredbama ovog Ustava poslove zakonodavnog tijela vrši Nacionalno vijeće Sandžaka.

Član 113. ✓

Ovaj Ustav stupa na snagu osam dana od dana usvanja od strane Nacionalnog vijeća Sandžaka.

Član 114.

O sprovođenju odredaba ovoga Ustava donosi se ustavni zakon.